Dosar nr. 2-22170962-05-2r-20092023 *Prima instanță: Judecătoria Cahul sediul Central*
Judecător: Leonid Turculeț

Curtea de Apel Cahul

D E C I Z I E
în numele Legii

20 noiembrie 2023 mun. Cahul

Colegiul judiciar al Curţii de Apel Cahul
în componenţa:
Președinteleședinței de judecată, judecător: Galina Vavrin,
judecătorii: Ion Dănăilă, Natalia Bondarenco,

în lipsa părților, a judecat recursul declarat de către Furs Oxana împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 19 iulie 2023, privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Furs Oxana împotriva lui Onuță Valentina, Vulpe Valentina, Ceta Irina, și Ministerul Afacerilor Interne a Republicii Moldova, privind recuperarea prejudiciului moral.

C O N S T A T Ă :

În fapt.

La data de 22 noiembrie 2022, Furs Oxana a depus la Judecătoria Cahul, sediul Central cerere de chemare în judecată împotriva lui Onuță Valentina, cu privire la recuperarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, Onuță Valentina prin depunerea declarațiilor false în ședință de judecată, a influențat asupra stării psihologice a copilului minor al ei, deoarece când copilul a aflat cauza aplicării amenzii mamei sale, i s-a agravat starea psihologică, faptul care a provocat recidiva. Totodată a invocat că, în legătură cu agravarea stării psihologice a copilului, ea a fost nevoită să se deplaseze la municipiul Chișinău pentru efectuarea tratamentului la medic psihiatru.

Respectiv consideră că, în temeiul art. 2023 și art. 2036 alin. (1) din Codul civil, este îndreptățită să solicite recuperarea prejudiciului moral.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 24 noiembrie 2022, cererii de chemare în judecată depuse de Furs Oxana nu s-a dat curs în temeiul art. 171 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 14 decembrie 2022, s-a dispus restituirea cererii de chemare în judecată depusă de Furs Oxana, din motivul neîndeplinirii indicațiilor din încheierea judecătorească din 24 noiembrie 2022.

Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 14 decembrie 2022, Furs Oxana a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând casarea încheierii și trimiterea cauzei la rejudecare.

Prin Decizia Curții de Apel Cahul din 10 martie 2023, a fost admis recursul declarat de Furs Oxana, cu casarea încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 14 decembrie 2022, și

trimiterea cauzei civile în prima instanță în același complet de judecată, la faza primirii cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 26 aprilie 2023, în proces în calitate de copârâți au fost atrași – Vulpe Valentina, Ceta Irina și Ministerul Afacerilor Interne.

Poziţia instanţei de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 19 iulie 2023, s-a dispus:

- Pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Furs Oxana împotriva lui Onuță Valentina, Vulpe Valentina, Ceta Irina și Ministerul Afacerilor Interne privind încasarea prejudiciului moral, se scoate de pe rol.

- Se explică reclamantei, că este în drept să depună la Judecătoria Cahul o cerere cu privire la anularea încheierii privind scoaterea cererii de pe rol, prezentând probe care să confirme imposibilitatea prezentării în ședință de judecată și a înștiințării instanței.

Solicitarea recurentului.

În dezacord cu încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 19 iulie 2023, la data de 04 august 2023, Furs Oxana a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând casarea încheierii judecătorești, și adoptarea unei noi decizii în favoarea ei.

În motivarea recursului s-a invocat că, nu este de acord cu încheierea primei instanțe, așa cum s-a aflat practic până la sfârșitul ședinței în sala de ședințe, ce se confirmă prin înregistrarea audio a ședinței de judecată. Susține că, după ce instanța de judecată nu i-a admis demersul privind prezentarea probelor în susținerea temeiniciei acțiunii înaintate, dânsa a părăsit sale de ședință. Totodată a invocat că, nu există nici o lege, care ar impune pe ea să fie prezentă până la sfârșit în ședință de judecată, și să asculte aberațiile instanței de judecată.

Totodată consideră că, instanța de fond urma în cazul dat să se expună asupra fondului cauzei, așa cum rezultă din jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, în special în cauza Boldea împotriva României, care stipulează că instanțele judecătorești sunt obligate să se expună asupra tuturor argumentelor invocate de părți.

Consideră că, în cazul din speță instanța de fond a neglijat această obligație, din care considerente solicită casarea încheierii pronunțate și adoptarea unei noi decizii în favoarea ei.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă „*termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.*”

Colegiul judiciar constată că, încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțată la data de 19 iulie 2023, în lipsa reclamantei Furs Oxana.

Potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc, încheierea primei instanțe a fost expediată în adresa lui Furs Oxana la data de 20 iulie 2023. Totodată, la materialele cauzei nu a fost anexată dovadă de primire a încheierii de către Furs Oxana, pentru a constata data recepționării de către ultima a încheierii primei instanțe.

Recursul a fost înregistrat de către Furs Oxana la data de 04 august 2023, și în circumstanțele constatate, Colegiul judiciar consideră că termenul legal de declarare a recursului a fost respectat.

Referință asupra cererii de recurs.

La data de 24 octombrie 2023, reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne, Vasile Scaleţchi, a depus referinţă asupra recursului declarat, prin care a solicitat respingerea recursului şi menţinerea încheierii primei instanţe.

Consideră că, datorit faptul că recurenta Furs Oxana a fost prezentă în şedinţă de judecată, însă până la încheierea dezbaterilor judiciare a părăsit sala de şedinţe, instanţa de fond corect a aplicat prevederile art. 205 alin. (5) din Cod de procedură civilă, constatând că recurenta neîntemeiat nu s-a prezentat în şedinţă de judecată.

Totodată a invocat că, în recursul declarat, recurenta Furs Oxana confirmă faptul că a părăsit şedinţa de judecată, până la încheierea dezbaterilor judiciare.

Respectiv, având în vedere prevederile art. 206 alin. (2) şi art. 267 lit. g) din Cod de procedură civilă, prima instanţă în mod corect şi întemeiat a dispus scoaterea de pe rol al cererii de chemare în judecată, aşa cum este stipulat în prevederile legislaţiei în vigoare.

Susţine că, argumentele recurentei precum că a manifestat un comportament similar şi în alte şedinţe de judecată la Judecătoria Cahul şi la Curtea de Apel Cahul însă instanţe judecătoreşti au emis hotărâri motivate, urmează să fie apreciate în mod individual.

Consideră că, prima instanţă a constatat corect că, recurenta nu s-a prezentat neîntemeiat în şedinţă de judecată, iar pârâţii nu au solicitat examinarea cauzei în fond, circumstanţe în care devin aplicabile prevederile art. 267 lit. g) din Cod de procedură civilă.

De asemenea consideră că, în cazul din speţă nu a fost încălcat dreptul recurentei Furs Oxana cu privire la accesul liber la justiţie, precum şi au fost respectate toate garanţiile procedurale a acesteia în cadrul examinării cauzei civile.

Aprecierea instanţei de recurs.

Verificând materialele pricinii şi analizând în complex argumentele şi criticile invocate în recurs, Colegiul judiciar conclude asupra necesităţii admiterii recursului declarat, cu casarea integrală încheierii primei instanţe şi trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanţă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă „*încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol.*"

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă „*recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.*"

Conform art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă „*instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.*"

Colegiul judiciar consideră că, prima instanţă a stabilit eronat circumstanţe de fapt ale cauzei, ce a dus la interpretarea eronată a normelor procesuale civile, ce a dus la soluţionarea eronată a cauzei.

Colegiul judiciar constată că, din materialele dosarului rezultă că recurenta Furs Oxana s-a adresat cu cererea de chemare în judecată împotriva lui Onuţă Valentina, cu privire la recuperarea prejudiciului moral.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 24 martie 2023, cererea de chemare în judecată depusă de Furs Oxana, a fost primită spre examinare, fiind dispusă convocarea ședinței de judecată pentru data de 26 aprilie 2023, ora 10 și 00 minute (f/d 61).

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 26 aprilie 2023, în proces în calitate de copârâți au fost atrași, Vulpe Valentina, Ceta Irina și Ministerul Afacerilor Interne (f/d 64).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată primei instanțe, ședința de judecată din 26 aprilie 2023 a fost amânată în legătură cu atragerea în proces a copârâților, pentru expedierea acestora copiei de pe cererea de chemare în judecată, pentru data de 05 iunie 2023.

Tot din proces-verbal al ședinței de judecată rezultă că, ședința din 05 iunie 2023 a fost amânată, din motivul imposibilității examinării cauzei în lipsa lui Onuță Valentina care nu s-a prezentat din motive întemeiate, și anume din motivul participării la examenele la liceu, fapt confirmat prin probele prezentate, pentru data de 05 iulie 2023.

De asemenea, ședința de judecată din 05 iulie 2023 a fost amânată pentru data de 19 iulie 2023, la cererea recurentei Furs Oxana, din motivul că a fost internată la spital cu copilul.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată din prima instanță rezultă că, pe data de 19 iulie 2023 în ședință de judecată s-a prezentat recurenta Furs Oxana, iar pârâții nu s-au prezentat în ședință de judecată, iar instanța de fond a considerat posibil de examinat cauza în lipsa pârâților, și a dispus începerea examinării cauzei în fond (f/d 109-115).

De asemenea, din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată rezultă că, instanța de fond a ascultat explicațiile recurentei Furs Oxana, a cercetat probele, iar recurenta a înaintat o cerere privind administrarea probelor, și anume atragerea expertului în ședință de judecată. Potrivit procesului-verbal, instanța de fond a respins cererea recurentei Furs Oxana, și ultima a părăsit ședința de judecată.

Prima instanță a constatat că, la caz sunt aplicabile prevederile art. 205 alin. (5) Cod de procedură civilă, care stipulează că părăsirea ședinței de judecată se echivalează cu neprezentarea neîntemeiată în ședință, și a constatat prezența temeiurilor de scoatere a cererii de chemare în judecată de pe rol, în temeiul art. 267 lit. g) Cod de procedură civilă.

Însă, Colegiul judiciar consideră această poziție una eronată, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 267 lit. g) Cod de procedură civilă „*instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care: reclamantul citat legal nu s-a prezentat în ședință de judecată, nu a comunicat instanței motivele neprezentării sau motivele sânt considerate de instanță ca fiind neîntemeiate, sau nu a solicitat examinarea cauzei în absența sa, iar pârâtul nu solicită soluționarea cauzei în fond.*”

În conformitate cu art. 205 alin. (5) Cod de procedură civilă „*părăsirea ședinței de judecată de către o parte sau de un alt participant la proces înainte de încheierea dezbaterilor, precum și prezența în sala de ședințe fără a lua parte la dezbateri, echivalează cu neprezentare neîntemeiată în ședință de judecată.*”

Colegiul judiciar consideră că, prima instanță greșit a stabilit existența circumstanțelor prevăzute de art. 267 lit. g) Cod de procedură civilă, în temeiul cărora a scos de pe rol cererea de chemare în judecată.

Or, prevederile art. 267 lit. g) Cod de procedură civilă stipulează clar, ce condiții urmează s fie întrunite, precum și procedura scoaterii de pe rol a cererii de chemare în judecată. Mai mult ca atât, din sensul prevederilor normei legale menționate rezultă că, acestea sunt aplicabile până la începerea examinării cauzei civile în fond, când se constată că reclamantul nu s-a prezentat din motive neîntemeiate, iar pârâtul nu solicită examinarea cauzei în fond.

Colegiul judiciar constată că, în cazul din speță nu a fost constatată o asemenea situație, or, după cum rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată, la data 19 iulie 2023 instanța de fond a considerat posibil finisarea ședinței de pregătire și a trecut la examinarea cauzei în fond, ascultând explicațiile recurentei Furs Oxana și examinând materialele dosarului. Astfel, s-a constatat că instanța de fond a purces la examinarea fondului cauzei.

Mai mult ca atât, din sensul prevederilor art. 267 lit. g) Cod de procedură civilă rezultă că, ele se aplică când reclamantul din start nu se prezintă în ședință de judecată fiind citat legal. În cazul din speță rezultă că, prima instanță în procesul-verbal al ședinței de judecată a constatat că, recurenta Furs Oxana sa prezentat în ședință de judecată, ci ulterior a părăsit ședința. Adică, neprezentarea nemotivată în ședință de judecată nu a avut loc ca efectul neprezentării în general a recurentei Furs Oxana în ședință de judecată, ci din cauza părăsirii de către ea a ședinței de judecată, ceea ce nu se încadrează în prevederile art. 267 lit. g) din Cod de procedură civilă.

Deși art. 205 alin. (5) Cod de procedură civilă stipulează că, părăsirea ședinței de judecată de către un participant la proces se echivalează cu neprezentarea nemotivată al acestuia în ședință, Colegiul judiciar consideră că această normă nu poate fi aplicată în coroborare cu prevederile art. 267 lit. g) Cod de procedură civilă, și să ducă la scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol.

Totodată, este important de menționat că, potrivit referinței din 30 iunie 2023 împotriva cererii de chemare în judecată, reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne a solicitat respingerea acțiunii înaintate de recurenta Furs Oxana ca fiind neîntemeiată, ceea ce presupune examinarea cauzei în fond. Astfel, sunt neîntemeiate argumentele reprezentantului Ministerului Afacerilor Interne din referință depusă asupra cererii de recurs, precum că pârâții expres nu au solicitat examinarea cauzei în fond.

Respectiv, în cazul circumstanțelor constatate supra și în situația când instanța de fond a început examinarea cauzei în fond, ascultând explicațiile recurentei și examinând materialele dosarului, părăsirea de către recurenta ședinței de judecată echivalată cu neprezentarea nemotivată în ședință, nicidecum nu poate genera scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol, iar instanța de fond a ajuns la o concluzie greșită, contrară prevederilor legislației procesuale în vigoare.

Respectiv, având în vedere circumstanțele de fapt constatate la judecarea recursului, Colegiul judiciar consideră că recursul declarat urmează să fie admis, cu casarea încheierii primei instanțe și trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul,

D E C I D E:

Se admite, recursul declarat de Furs Oxana.

Se casează integral, încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 19 iulie 2023, privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Furs Oxana împotriva lui Onuță Valentina, Vulpe Valentina, Ceta Irina, și Ministerul Afacerilor Interne a Republicii Moldova, privind recuperarea prejudiciului moral, cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, Judecătoria Cahul, sediul Central, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă de la pronunţare şi se plasează pe pagina web a instanţei.

Preşedinteleşedinţei, judecător: **Galina Vavrin**

Judecătorii: **Ion Dănăilă**

Natalia Bondarenco